

Landbrug & Fødevarers
Økologiarbejde
2024

Landbrug & Fødevarer
Sektor for Økologi

Landbrug & Fødevarer arbejder for at udvikle økologien som del af en bæredygtig fremtid og for at skabe gode rammer for produktionen. Her er nogle eksempler på indsatser og resultater i 2024:

L&F Økologistrategi 2024-2026

Landbrug & Fødevarer har vedtaget en ny økologistrategi, der sætter retningen for udviklingen. De kommende år vil fokus være på at sikre økologiens rolle i den grønne omstilling og vise, at økologi er en del af en bæredygtig fremtid. Strategien har fem fokusområder, herunder at synliggøre dyrevelfærd, gøre biodiversitet målbart og tiltrække unge til erhvervet.

Økologien i den grønne trepart

Økologi er en vigtig del af den grønne omstilling. Landbrug & Fødevarer arbejder for, at der tilvejebringes dokumenterede klimavirkemidler til den økologiske produktion, samt at CO₂e-afgiften ikke får en negativ effekt på økologien. Der arbejdes også for, at indsatser i forhold til drikkevand, vandmiljø og biodiversitet samtænkes med et øget økologisk areal. Ambitionen om at fordoble det økologiske areal i 2030 er genbekræftet i den grønne trepart, og arbejdet med at nå målet fortsætter.

Regenerativt Landbrug

Flere virksomheder har de seneste år rettet deres blik mod de regenerative tanker og italesat ønsker om, at flere af deres produkter skal komme fra regenerativt landbrug. Økologisektionen i Landbrug & Fødevarer ser det regenerative som meget relevant og som noget, der bør ligge i naturlig forlængelse af den økologiske produktion. Hvis der i fremtiden skal være en mærkningsordning, bør det derfor være en overbygning til økologisk produktion.

Foto: Bent Rasmussen

Det Økologiske Spisemærke

Hos Landbrug & Fødevarer mener vi, at det er afgørende at bevare Det Økologiske Spisemærke. Gennem en fælles indsats med 13 organisationer fik vi på målstregen sikret midler fra finansloven 2024 til mærkets drift i et år mere. Vi ser dog behov for langsigtet støtte, da mærket understøtter de professionelle køkkeneres indsats og giver forbrugerne gennemsigtighed. Mærket er også en inspirationskilde i udlandet, som fx Tyskland.

Skyggekrav til kvæg i varme perioder

Fra 1. juli 2024 har Fødevestyrelsen indført krav om skygge til afkom af malkekvæg i varme perioder via Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg. Dette krav har altid været et økologisk krav. Landbrug & Fødevarer har arbejdet for en pragmatisk tolkning af reglerne, der både sikrer høj dyrevelfærd og fornuftige muligheder for management på de økologiske bedrifter.

Hjerteordning for bedre dyrevelfærd

Landbrug & Fødevarer har medvirket til arbejdet med at sammenlægge dyrevelfærdsmærkerne for malkekvæg og kødkvæg. Ordningen bidrager til forbedret dyrevelfærd, og økologiske kvægproducenter vil kunne opnå 3 hjertes med mindre justeringer af den gængse praksis på bedrifterne.

Factory Farming

EU-kommissionen vil harmonisere gødningsområdet og herunder forståelsen af begrebet factory farming. Landbrug & Fødevarer arbejder via økologiarbejdsgruppen i Copa og Cogeca for en fortolkning, hvor man gerne må bruge de fleste typer af ikke-økologisk husdyrgødning, men til gengæld kan der stilles krav til andel af ikke-økologisk husdyrgødning, ligesom i de danske brancheanbefalinger.

Nye forædlingsteknikker – NGT

EU-Kommissionen har foreslået ny frølovgivning, der ekskluderer økologien fra at anvende nye forædlingsteknikker. Vi arbejder for, at økologierhvervet i EU selv får mulighed for at beslutte, hvilke teknikker der kan anvendes i økologisk produktion. Et generelt forbud risikerer at begrænse økologernes adgang til nye sorter, da ældre forædlingsmetoder kan udfases. Vi forventer en afklaring inden udgangen af 2025.

Afgræsning og økologikontrol

Landbrugsstyrelsen har ændret afgræsningskravene fra 6 timers afgræsning i lyse timer til, at køerne som udgangspunkt skal have permanent adgang til afgræsningsarealer. Landbrug & Fødevarer har arbejdet for en praktik, der sikrer god afgræsning og fornuftige managementmuligheder for de økologiske malkebesætninger. Landbrug & Fødevarer følger resultaterne af afgræsningskontrollen.

Den faglige udvikling for Sektor for Økologi varetages af Innovationscenter for Økologisk Landbrug. Udviklingsarbejdet inspireres bl.a. af L&F Sektor for Økologis strategi.

Økologisk drift på et solidt grundlag

Sammen med landmænd og rådgivere udvikler og afprøver Innovationscenter for Økologisk Landbrug nye ideer og metoder i praksis. På www.icoel.dk findes dyrkningsvejledninger og beregningsværktøjer, der sammen med videoer, artikler, markvandring og tilbud om gratis udviklingstjek støtter økologiske landmænd i at få succes med plante- og husdyrproduktion. I 2024 har vi fokus på landmandens økonomi og undersøger, hvad der giver de bedste resultater på bundlinjen.

Frugtbar jord og regenerative systemer

Vi udvikler og tester metoder, der bevarer og forbedrer jordens frugtbarhed gennem bl.a. kulstofbinding i jorden. Vi har fokus på reduceret jordbearbejdning, kompost i praksis, effektive efterafgrøder og regenerativ økologisk jordbrug.

Klimaløsninger tilpasset økologien

Vi fokuserer på de tiltag, økologiske landmænd kan gøre for at reducere klimaaftrykket. Vi tilbyder 'Klimahandlingsplaner', der måler klimabelastningen på den enkelte gård og foreslår løsninger. Test af midler og tiltag, der kan reducere metanudledning fra økologisk kvæg, er en vigtig indsats. Det samme er bioraffinering af kløvergræs, der bidrager positivt til både klima, jordfrugtbarhed og foderproteiner.

Biodiversitet, der styrker markdriften

Vi har fokus på at fremme den funktionelle biodiversitet i og omkring markerne, dvs. den del af natur og biodiversitet, der giver positiv værdi i produktionen. Værktøjerne er bl.a. tiltag, der fremmer nytte dyr, blandingsafgrøder og integrerede systemer som skovlandbrug og dyrkning i striben.

Cirkulær økologi og gødning til planteavl

Vi arbejder for, at flere organiske restprodukter kan recirkuleres som foder og gødning. Vi motiverer til samarbejde i hele affaldskæden, så madaffald kan blive en tilgængelig gødningsressource for økologer. Vi undersøger og formidler viden om restprodukter, gødningsvirkning og renhed samt alternativer til halmstrøelse.

Økologiske råvarer til en planterig kost

Vi skal spise mere plantebaseret og mere dansk økologi. Vi finder de bedste sorter af bælgssæd og havre til konsum, laver dyrkningsforsøg, og beskriver smag og anvendelighed i køkkenerne. En større økologisk produktion af frugt, grøntsager, nødder og bær er også en del af udviklingsarbejdet, hvor vi også har fokus på undervisning i grøntsagsproduktion på landbrugsuddannelserne.

Dyrevelfærd med ambitioner

Økologisk landbrug er garanteret god dyrevelfærd. Vi udfordrer de kendte systemer, så grænserne for god dyrevelfærd rykkes, og en ny normal kan opstå. Ko-kalv systemer, græs-baseret mælke- og kødproduktion og skovlandbrug med husdyr er eksempler på dette. Vi ser også på klimaeffekten af køer på græs.

Meningsfuld og anvendelig ESG-rapportering

Vi samarbejder med SEGES Innovation om at ensrette skabelonen til ESG-rapportering for at sikre sammenlignelige afrapporteringer på tværs af både konventionelle og økologiske bedrifter. En interviewundersøgelse blandt økologiske landmænd har givet input til at definere den sociale bæredygtighed i ESG-afrapporteringen.

Landbrug & Fødevarer bakker op om økologien som dansk styrkeposition og en stærk markedsdrevet udvikling. Vi arbejder for at få de økologiske varer ud på markeder i ind- og udland.

Mere dansk økologi ud i verden

Landbrug & Fødevarer gennemfører eksportindsatser på relevante markeder. Markedsindsatser i Tyskland og Storbritannien fokuserer på plantebaserede fødevarer. Et tæt samarbejde med ambassaden i Berlin har inspireret til økologiske mål i offentlige måltider. I Asien letter nye aftaler markedsadgangen. En dansk-kinesisk aftale gør det nemmere at eksportere til Kina, og en ækvivalensaftale for animalske varer er på vej til Japan.

Økologi for en klode i bedre balance

I 2024 lanceres en folkeoplysende kampagne med en 12-siders avis og en udstilling, der vil turnere på bl.a. folkebiblioteker og uddannelsessteder i hele landet. Kampagnens formål er at oplyse forbrugerne om økologiske fødevarer som et bæredygtigt valg, der leverer på både klima, biodiversitet, jordfrugtbarhed, rent drikkevand og et sundt vandmiljø samt dyrevelfærd.

Sofari – oplev det økologiske griseliv

Landbrug & Fødevarer øger forbrugernes kendskab til dyrevelfærden i den økologiske griseproduktion og økologiens øvrige bidrag til en bæredygtig fødevarerproduktion. Det sker ved åbent-hus arrangementet Sofari og ved kampagner på de sociale medier.

Økologisk grønt

Landbrug & Fødevarer sætter økologisk grønt og bælgfrugter i fokus på en række akademier for dagligvarehandlen. Samtidig slår vi et slag for de økologiske afgrøder i den offentlige sektor, hvor 1 mio. måltider serveres hver eneste dag. Det gør vi via workshops, stormøder og konferencer, der styrker værdikæden og markedet.

Økologi & bæredygtighed

Landbrug & Fødevarer afholder råvareture og seminarer for at fremme økologi i foodservice, bl.a. ved Kokkekonkurrencen Sol over Gudhjem. Årligt uddeles Køkkenprisen til køkkener og kantiner for deres indsats med økologi og bæredygtighed.

Book en mark

Økologiske producenter og aktører fra dagligvarehandlen og foodservice møder hinanden i projektet 'Book en mark', hvor vi styrker det kommercielle samarbejde mellem landmænd og aftagere. Det styrker afsætningen for økologiske producenter og skaber glæde ved de gode råvarer blandt aftagerne.

Mere viden om økologi på fødevareruddannelser

Fremtidens madprofessionelle får mere viden om økologi. Via 'Future Generation Økologi' bliver studerende og faglærere klædt på som økologiens ambassadører. I den økologiske uddannelsesindsats 'Fra Greb til Gaffel' lærer kokke- og landbrugslever om hinandens stæsted i fødevarerekæden og bytter praktikplads i en afgrænset periode.

Mere økologisk brød i dagligvarehandlen

Branchen samarbejder om at øge salget af økologisk brød. Gennem interviews og workshops identificeres udfordringer og muligheder, og nudging-tiltag testes i 6 butikker. Resultaterne samles i en rapport og deles med branchen.

Økologi i Landbrug & Fødevarer

Vil du vide mere om arbejdet med økologi i Landbrug & Fødevarer, så kontakt:

Økologichef i L&F:
Kirsten Lund Jensen
kil@lf.dk
tel: 4021 8250

Formand for Økologisektionen i L&F:
Hans Erik Jørgensen
hans.erik@risbjerg.nu
tel: 4073 1133

Chef for Marked & Ernæring i L&F:
Mette Jasper Gammicchia
mjpg@lf.dk
tel: 2724 5668

Vil du vide mere om faglige udviklingsaktiviteter på økologiområdet så kontakt:
info@icoel.dk, tel: 7878 0120

Følg med i Landbrug & Fødevarers økologiarbejde på Facebook: Økologi – Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarer
Sektor for Økologi

